

УДК 373.2:37.016.81:316.772.4

DOI 10.18372/2786-5495.1.15763

Гужанова Тетяна Сергіївна

кандидат філологічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА «ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО

***Анотація.** Обґрунтовується важливість формування комунікативної компетенції у дітей дошкільного віку, розкривається підготовка майбутніх вихователів до реалізації цього процесу при вивченні освітньої компоненти «Технології формування комунікативної компетенції дітей дошкільного віку».*

***Ключові слова:** ефективна комунікація, адаптація, мовленнєва культура.*

***Annotation.** The basis of the importance of the formation of communicative competence in preschool children is highlighted. The preparation of the future educators to the implementation of this process during the studying of the educational component "Technologies for the formation of the communicative competence in preschool children" is revealed.*

***Keywords:** effective communication, adaptation, speech culture.*

На даному етапі розвитку дошкільної освіти актуальним є питання формування ключових компетенцій у дітей дошкільного віку. Це обумовлено новим підходом до оцінки якості освіти, при якому основним результатом діяльності закладу дошкільної освіти стає не система знань, умінь і навичок, а оволодіння дитиною набором компетентностей – інтеграційних особистісних характеристик, що визначають здатність дитини до вирішення різноманітних питань життєдіяльності.

Комунікативна компетенція – найважливіша складова особистісної сфери, що забезпечує необхідну соціально-психологічну адаптацію дитини в навколишньому світі. Вміння вступати в контакти з іншими людьми, встановлювати стосунки з ними, регулювати свою поведінку дуже важливі для становлення особистості дитини-дошкільника.

Комунікація в сучасному житті це базова діяльність для всіх інших видів людської діяльності, що пронизує їх і є умовою їх успішної реалізації. У зв'язку з цим проблема соціально-комунікативного розвитку дитини стає особливо актуальною для дошкільної освіти.

Згідно нової редакції Базового компоненту дошкільної освіти, комунікативна компетентність – здатність дитини до спілкування з однолітками і дорослими у різних формах конструктивної взаємодії, здатність підтримувати партнерські стосунки, заявляти про свої наміри і бажання, узгоджувати свої інтереси з іншими, домовлятися, за потреби аргументовано відстоювати свою позицію [1].

Постає питання якісної підготовки майбутнього вихователя до реалізації завдань формування комунікативної компетенції дітей у сучасному ЗДО.

Важливим для вирішення цієї проблеми є вивчення майбутніми вихователями обов'язкової освітньої компоненти «Технології формування комунікативної компетенції дітей дошкільного віку».

Метою даного курсу є засвоєння майбутніми фахівцями базових знань з актуальних питань формування комунікативної компетенції дітей дошкільного віку, виховання мовленнєвої культури відповідно до державних стандартів Базового компонента дошкільної освіти України.

Основне завдання – оволодіння студентами вміннями та навичками організації педагогічного процесу на основі сучасних технологій формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, вивчаючи освітню компоненту, повинні знати теоретичні поняття формування комунікативної компетенції; організаційно-педагогічні умови формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку: розвиток мовної і мовленнєвої компетентностей, комунікативних здібностей, збагачення мовлення дітей формулами мовленнєвого етикету; форми, методи, засоби, технології формування комунікативних навичок. Майбутні фахівці повинні вміти планувати роботу з формування комунікативної компетенції в ЗДО та моделювати заняття в різних вікових групах.

Звертається увага студентів на те, що робота з формування комунікативної компетентності дошкільників здійснюється як на спеціальних заняттях так і в процесі організації різних видів діяльності.

Заняття побудовані таким чином, що формування комунікативної компетентності майбутніх вихователів відбувається шляхом засвоєння норм мовленнєвої поведінки в різних сферах і ситуаціях спілкування, оволодіння різноманітними стратегіями і тактиками ефективної комунікації, виховання потреби самоосвіти і самооцінки для постійного вдосконалення комунікативної компетентності; розвитку вмінь і навичок викладати свої думки, дискутувати, використовуючи різні способи аргументації, вести діалог із співрозмовниками, дотримуючись правил мовленнєвого етикету; оволодіння вміннями сприймати, аналізувати, зіставляти, коментувати, оцінювати мовні явища й факти з точки зору нормативності, відповідності ситуації спілкування.

Отже, необхідно звертати особливу увагу на процес формування комунікативної компетенції дітей дошкільного віку, адже саме комунікація є унікальною формою діяльності дитини, це результат її зусиль в освоєнні життєвого простору. Ефективність роботи з формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку залежить насамперед від професіоналізму вихователя, його вміння організувати і здійснювати цей процес у різних вікових групах дошкільного закладу відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Видавництво, 2021. – 18 с. / Офіційний сайт Міністерства Освіти і Науки України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti-derzhavnogo-standartu-doshkilnoyi-osviti-nova-redakciya>
2. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика. – К. : Вища шк., 2007. – 542 с.